U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **A. B.,** zastoupen Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2020, čj. OAM-427/ZA-ZA11-K11-2019, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 3. 2021, čj. 30 Az 9/2020-79,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

IV. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4 114 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal 6. 5. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany. V řízení před žalovaným uvedl, že byl od listopadu 2017 zaměstnán jako kuchař na velvyslanectví X v ČR, kde byl šikanován ze strany velvyslankyně a pracoval v nevyhovujících podmínkách. Velvyslankyně mu v rámci konfrontace ohledně plnění jeho pracovních povinností, z níž si pořídil zvukový záznam, mj. sdělila, že o jeho chování bude informovat X orgány a zajistí, aby byl v X považován za špiona. Stěžovatel dále uvedl, že velvyslankyně je bývalou přítelkyní současného prezidenta, takže má v X vliv a pokud by jednání stěžovatele oznámila X orgánům, hrozí mu tam nebezpečí smrti.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím rozhodl o žádosti tak, že stěžovateli mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neudělil.

[3] Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl.

[4] Krajský soud nepřisvědčil námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, neboť žalovaný si opatřil aktuální a adekvátní informace o zemi původu a zabýval se stěžejními událostmi, které stěžovatel předestřel. Nepřisvědčil ani námitce, že stěžovateli měl být udělen azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Souhlasil s žalovaným, že s ohledem na stěžovatelem nastíněné důvody na něj toto ustanovení nedopadá, a to již z toho důvodu, že nečelil v zemi původu žádnému nebezpečí. Jeho problémy vyvstaly až v průběhu výkonu zaměstnání v ČR, a ani ty nenasvědčují možnému pronásledování. Povaha problémů nastíněných stěžovatelem je spíše pracovněprávního rázu a politický aspekt ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu v nich lze hledat jen velmi obtížně. Jednání ze strany velvyslankyně se nezakládalo na jejím postoji ke stěžovatelově rase, pohlaví, náboženství, národnosti nebo příslušnosti k určité sociální skupině či na jeho politických názorech. Z výhrůžky proti jeho osobě vyvstala pouze hypotetická hrozba, a to za situace vyhroceného slovního incidentu s velvyslankyní.

[5] Pokud jde o úplnost zjištění skutkového stavu, ze správního spisu vyplynulo, že napětí mezi stěžovatelem a velvyslankyní existovalo již delší dobu před stěžejním incidentem, na který stěžovatel upozorňoval, a tento incident byl pouze vyhrocením vztahu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. Stěžovatel po skončení předmětné hádky nebyl nijak ohrožován. Z přepisu následné komunikace stěžovatele s velvyslanectvím vyplynulo pouze to, že velvyslankyně s ním chce ukončit pracovní poměr a potřebuje jeho dokumentaci pro příslušné administrativní úkony. Za takto zjištěného skutkového stavu zde nejsou důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.

[6] Co se týče neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný vycházel jak z informací od stěžovatele, tak z těch, které získal během správního řízení a které jsou objektivní, transparentní a aktuální. K porušení zásady *non-refoulement* dojít nemohlo, neboť z výpovědi stěžovatele nevyplynula žádná bezprostřední hrozba a jeho obavy byly předestřeny na bázi domněnek a skutečností, které nemusí nastat a zcela pravděpodobně ani nenastanou. Jak plyne z Informace OAMP – Hodnocení X jako bezpečné země původu z 18. 4. 2019, X je aktuálně hodnocena jako demokratická země s celou škálou občanských a politických práv. Pokud by stěžovateli skutečně hrozilo nějaké nebezpečí, měl by možnost svou situaci řešit přímo v zemi původu. Stěžovatelem předestřené problémy vyplývají čistě z jeho výkonu povolání a nelze je tedy zařazovat pod politické pronásledování pramenící z jeho aktivních politických projevů. Pouze hypotetická možnost nelidského zacházení (navíc bez odpovídajících indicií, že k ní vůbec může dojít) nemůže nadto sama o sobě sloužit k uplatnění §14a zákona o azylu. Stěžovateli kromě toho nebyl napadeným rozhodnutím vysloven zákaz pobytu, ani mu není znemožněno, aby svůj pobyt v ČR legalizoval jiným způsobem podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Stěžovatel nesouhlasí se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s námitkou, že žalovaný vybíral informace z podkladů pro rozhodnutí selektivně a dále účelově opomenul zásadní důkazy navrhované stěžovatelem, zejména zvukovou nahrávku

s výhrůžkou velvyslankyně, jakož i její přepis. Také krajský soud odmítl tyto důkazy provést, přestože bez znalosti jejich obsahu nemohl žalovaný ani krajský soud o námitkách stěžovatele kvalifikovaně rozhodnout. Stěžovatel žalovaného i krajský soud upozorňoval na relevantní pasáž nahrávky (jejího přepisu), v níž mu velvyslankyně vyhrožovala, že pokud se obrátí na české orgány, bude v X považován za špiona. Na základě tohoto důkazu by musel žalovaný dojít k závěru, že obavy stěžovatele byly azylově relevantní. Místo toho došel ke zkreslenému závěru, že tvrzení stěžovatele je účelové a motivované jeho snahou o legalizaci pobytu v ČR v situaci, kdy mu hrozilo ukončení pracovního poměru na velvyslanectví a návrat do X. Stěžovatel se sice obával návratu do X, ale nikoli ve vztahu k možné ztrátě zaměstnání, ale z důvodu hrozby pronásledování v X např. formou stíhání za falešná obvinění ze strany velvyslankyně. Krajský soud pouze přejal argumentaci žalovaného a vyhodnotil stěžovatelovy obavy jako neopodstatněné z důvodu, že v jeho případě šlo o pouhý pracovněprávní spor.

[8] Krajský soud dospěl k nesprávnému závěru, že důvody stěžovatelovy žádosti jsou principálně vyloučené z poskytnutí mezinárodní ochrany proto, že obavy stěžovatele míří do budoucna a stěžovatel pronásledování či hrozbu vážné újmy nepociťoval před odjezdem z X, a dále proto, že důvod jeho obav nespočívá na jeho příslušnosti k určité skupině, ale vychází pouze z neshody s bývalým zaměstnavatelem. Nemůže obstát závěr krajského soudu, podle něhož se žalovaný dostatečně zabýval potencialitou hrozby, které by stěžovatel v X čelil.

[9] Rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, neboť závěr, podle něhož žalovaný vyčerpávajícím způsobem shrnul důvody a předpoklady ukončení pracovněprávního vztahu stěžovatele, se míjí se skutečnými důvody, pro které stěžovatel žádal o udělení mezinárodní ochrany.

[10] Krajský soud postupoval nesprávně, jestliže v odůvodnění rozsudku uvedl, že žádná ze stran během jednání nenavrhovala žádné další důkazy, neboť stěžovatel ve skutečnosti během jednání navrhoval provedení několika dalších zásadních důkazů, což však krajský soud odmítl. Stěžovatel předkládal krajskému soudu aktuální informace o bezpečnostně-politické situaci v X jako důkaz toho, že tam běžně dochází ke smrtelným incidentům souvisejícím s politikou a členové vlády a jejich příbuzní ke svým účelům zneužívají svého postavení. Stěžovatel při jednání před krajským soudem prokazoval, že vzhledem k výsledkům prezidentských voleb v X se pozice velvyslankyně ještě posílila, takže její hrozby vůči stěžovateli nabyly reálnějších podob.

[11] Krajský soud rozhodl v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, jestliže stěžovatele obecně odkázal na úpravu jeho dalšího pobytu v ČR některým ze způsobů podle zákona o pobytu cizinců, neboť stěžovateli žádný takový způsob nesvědčí.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své rozhodnutí a na rozsudek krajského soudu, s nímž se plně ztotožňuje. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, popřípadě zamítl pro nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Vzhledem k tomu, že jde o věc mezinárodní ochrany, zabývá se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně

přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) Nejvyšší správní soud odkazuje na usnesení z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS.

[14] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[15] Žádná část kasační argumentace podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nezakládá přijatelnost kasační stížnosti. Kasační stížnost nevyvolává otázky, které by dosud nebyly v judikatuře Nejvyššího správního soudu (plně) řešeny nebo byly řešeny rozdílně či vyžadovaly učinit judikaturní odklon. Nejedná se ani o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud i žalovaný v případě stěžovatele rozhodli v souladu s ustálenou judikaturou, od které Nejvyšší správní soud neshledal důvodu se odchýlit.

[16] K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku odkazuje Nejvyšší správní soud např. na své rozsudky ze 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo z 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS. Rozsudek krajského soudu je řádně odůvodněný a srozumitelný, je opřen o relevantní důvody a je z něj zřejmé, proč krajský soud považoval všechny žalobní námitky za nedůvodné. Úvaha krajského soudu, o níž stěžovatel tvrzenou nepřezkoumatelnost opírá (srov. bod [9] tohoto rozsudku), byla pouze jednou z několika úvah, kterými krajský soud odůvodnil závěr, že žalovaný posoudil důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany dostatečně.

[17] Nejvyšší správní soud připomíná, že nedostatky ve zjištění a posouzení skutkového stavu věci samy o sobě nemohou být vadou, která by byla způsobilá odůvodnit přijatelnost kasační stížnosti (srov. usnesení NSS ze 7. 11. 2019, čj. 2 Azs 75/2019-46, bod 14). K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud vzal řádně v potaz stěžovatelem předložené informace o bezpečnostně-politické situaci v X (srov. bod 23 rozsudku krajského soudu). Stěžovatel v kasační stížnosti jmenovitě neoznačil žádné další důkazy, které krajský soud na jednání odmítl provést, a žádné takové opomenuté důkazy nevyplývají ani z protokolu o jednání. Pokud jde o námitku, že krajský soud pouze převzal argumentaci žalovaného, Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek z 26. 2. 2016, čj. 5 Azs 168/2015-36, dle nějž „*nepřezkoumatelnost rozsudku nemůže být způsobena ani tím, pokud krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí zhodnotí průběh správního řízení, ztotožní se s postupem správního orgánu a jeho závěry souhlasně aprobuje. Z uvedeného nelze dovozovat, že by se soud námitkami stěžovatele nezabýval, nepodrobil hodnocení žalovaného vlastním úvahám, ale pouze převzal jeho názory*“; v projednávané věci navíc odůvodnění napadeného rozsudku zdaleka není prostým opakováním právního posouzení žalovaného.

[18] Namítané neprovedení důkazu nahrávkou konfrontace stěžovatele s velvyslankyní (resp. jejího přepisu v angličtině) nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti, neboť není případem zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Žalovaný totiž sice přepis konfrontace nenechal v řízení přeložit, ale vzal v potaz jeho obsah, který stěžovatel reprodukoval v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to včetně výhrůžky velvyslankyně učiněné v rámci vyhrocené slovní konfrontace, jak byla popsána v bodě [1] tohoto rozsudku.

[19] Žalovaný i krajský soud ke zmíněné výhrůžce velvyslankyně přistupovali jako k prokázané a posuzovali, zda mohla být (spolu s dalšími okolnostmi nastalými během pracovního poměru stěžovatele na ambasádě) důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Svůj závěr přitom nezaložili primárně na tom, že se v případě stěžovatele jednalo o pouhý pracovněprávní spor, ale na tom, že příslušná výhrůžka (ani ve spojení s dalšími okolnostmi stěžovatelova případu) nezakládala odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ani důvodné obavy z hrozícího skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. V této souvislosti vycházeli zejména z kontextu, v němž byla výhrůžka učiněna, včetně toho, co jí předcházelo, a to jak bezprostředně (eskalace emotivního projevu velvyslankyně vůči stěžovateli), tak dlouhodobě (neshody stěžovatele s velvyslankyní ohledně plnění jeho pracovních povinností).

[20] Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na ustálenou judikaturu, podle níž je při posuzování možnosti budoucího pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu používán standard přiměřené pravděpodobnosti, podle něhož musí být zejména tato možnost reálná, nikoliv pouze hypotetická (srov. např. rozsudky NSS z 26. 3. 2008, čj. 2 Azs 71/2006-82, a z 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Pokud jde o udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu, hrozba nebezpečí vážné újmy podle tohoto ustanovení musí být ze strany stěžovatelů prokázána v intencích „*reálného nebezpečí*“ (*real risk*) mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (srov. např. rozsudky NSS z 26. 3. 2008, čj. 2 Azs 71/2006-82, z 21. 5. 2008, čj. 2 Azs 48/2007-71, nebo z 30. 9. 2008, 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS).

[21] V souladu s touto judikaturou žalovaný dostatečně odůvodnil, proč neudělil azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu ani doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1, 2 písm. b) téhož zákona, konkrétně proč byla možnost pronásledování, resp. hrozba vážné újmy pouze hypotetická (str. 6, 7 a 11 rozhodnutí žalovaného). Žalovaný kromě toho vzal řádně v potaz aktuální informace o zemi původu, podle nichž je X dlouhodobě považována za stabilní demokracii (str. 7 a 11 rozhodnutí žalovaného). Jestliže tedy krajský soud závěr žalovaného ohledně neudělení mezinárodní ochrany aproboval, nedopustil se tím zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[22] Nejvyšší správní soud považuje za nutné zdůraznit, že krajský soud by rozhodl v rozporu s ustálenou judikaturou, kdyby svůj závěr o neexistenci odůvodněného strachu z pronásledování založil výlučně na úvaze, že stěžovatel nebyl pronásledován před svým odjezdem z X. Podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu má posuzování odůvodněných obav z pronásledování prospektivní povahu, takže není zcela nezbytné, aby žadatel o mezinárodní ochranu v minulosti již konkrétní akt pronásledování utrpěl (srov. rozsudek NSS z 29. 8. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77, č. 3924/2019 Sb. NSS, body 23–25). Krajský soud se ovšem (stejně jako žalovaný) zabýval také azylovou relevancí výhrůžky velvyslankyně, přičemž dospěl k závěru, že z ní vyvstala pouze hypotetická hrozba (bod 49 rozsudku krajského soudu). Ani v této dílčí otázce tedy Nejvyšší správní soud neshledal, že by se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[23] Námitka směřující proti konstatování krajského soudu, podle něhož stěžovateli nebyl rozhodnutím žalovaného vysloven zákaz pobytu, ani mu nebylo znemožněno, aby svůj pobyt v ČR legalizoval jiným způsobem podle zákona o pobytu cizinců, nemůže z povahy věci založit přijatelnost kasační stížnosti, neboť toto konstatování krajský soud učinil nad rámec vlastního přezkumu podmínek pro udělení mezinárodní ochrany, a nemohl jím proto zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] S ohledem na vše výše uvedené Nejvyšší správní soud shrnuje, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti. Krajský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchýlil a nedopustil se ani pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[25] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. bod 53 usnesení rozšířeného senátu NSS z 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, a bod 18 usnesení NSS z 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[26] Odměna zástupce stěžovatele Mgr. Bc. Filipa Schmidta, LL.M., advokáta, který byl stěžovateli ustanoven usnesením krajského soudu z 26. 10. 2020, čj. 30 Az 9/2020-42, byla stanovena za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti z 12. 4. 2021 (včetně jejího doplnění z 24. 5. 2021), ve výši 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále „advokátní tarif“). Ustanovenému zástupci dále náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 advokátního tarifu]. Za zastupování v řízení o kasační stížnosti tedy ustanovenému zástupci celkem náleží částka 3 400 Kč, která je dále zvýšena o 21% DPH ve výši 714 Kč, jelikož ustanovený zástupce je podle registru plátců DPH plátcem této daně (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Částka 4 114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 4. března 2022

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu

pokračování